

Det frivillige klovsygeprogram i lighed med det frivillige Maedi-visna gældende for 2015

Dansk Fåreavls Sundhedsudvalg anbefaler at fåreavlere følger dette regelsæt i 2015. Det forventes at alle dyrskuer i 2015 vil stille krav om at udstillerne følger regelsættet

Klovsyge

Klovsyge er en meget smitsom og smertevoldende sygdom hos får og geder, der forårsages af bakterien *Dichelobacter nodosus*. Smitten kan overføres mellem får og geder. Ikke alle dyr viser symptomer på sygdommen og disse dyr kan således være raske smittebærere. Ligeledes kan kvæg være raske smittebærere af *D. nodosus*.

Klovsyge starter i klovspalten og breder sig ud i kloven med halvhed til følge. I svære tilfælde af klovsyge vil fåret kravle på knæene.

Klovsygebakterien *Dichelobacter nodosus* kan kun overleve uden for får og geders klove i en uges tid. Derfor er det muligt at udrydde bakterien i en besætning ved behandling med et langtidsvirkende antibiotika.

Der findes flere typer af *Dichelobacter nodosus*, hvoraf nogle er mere sygdomsfremkaldende end andre. Diagnosen klovsyge stilles efter en udtagelse af en prøve fra klovspalten. På nuværende tidspunkt er det desværre ikke muligt på Veterinærinstituttet at differentiere mellem de forskellige typer af klovsyge. Derfor vil nogle besætninger med infektion af ikke særlig sygdomsfremkaldende stammer af *Dichelobacter nodosus* også blive erklæret klovsyge positive

Kriterier for optagelse i Sundhedsprogrammet:

Besætningen optages i programmet efter negativt laboratoriesvar på *Dichelobacter nodosus* på 8 får i besætningen. Hvis der ikke haves samkvem eller kontakt med besætninger med ukendt status opretholdes *Klovsyge fri* status i 12 måneder. Derefter skal prøven gentages for at opretholde *Klovsyge fri* status. Der kan tidligst udtages prøver en måned efter smittefarlig samkvem eller efter fodbad eller anden form for klovsyge behandling i besætningen.

Er testen positiv kan besætningen vælge at sanere. En måned efter afslutning på sanering kan besætningen tidligst testes igen. Derefter forbliver besætningen *Klovsyge usikker*. Er besætningen 6 måneder efter sanering stadig negativ ved en test på 8 dyr kan besætningen erklæres *klovsyge fri*.

Besætninger, der ikke er testet inden for det seneste år, betragtes som *klovsyge ukendt*

For at opretholde en erhvervet sundhedsstatus er det et krav at dyr fra besætningen under ingen omstændigheder bringes i kontakt med dyr med *klovsyge ukendt* eller *klovsyge usikker* status.

Dansk Fåreavl

Axelborg 4. sal
Vesterbrogade 4A
1620 København V
Telefon 33 39 49 49
Fax 33 39 46 06
faareavl@sheep.dk
www.sheep.dk

Samkvem og kontakt mellem dyr/besætninger dækker f.eks.

- Al direkte kontakt mellem dyr (dvs. kvæg, geder og får)
- Fællesgræsning
- Ophold i stald der har huset får/ geder/kvæg inden for 14 dage
- Sammenrend
- Indsætning af dyr med ukendt klovsyge status i besætningen
- Brug af trailer eller lastbil der ikke er rengjort og desinficeret og har været brugt til transport af får/geder inden for de 14 dage

Udtagelse af prøver

Prøver skal udtages af en dyrlæge. Prøven udtages med en træpind. Træpinden skrubes i klovspalten på alle fire ben. Den ene ende af pinden skabes på begge forben - den anden på begge bagben. Der kan være 4 pinde i hvert forsendelsesglas. Ved indsendelse til laboratoriet skal de prøvede dyrs numre påføres, ligeledes skal udtagelsesdatoen påføres. Har man dyr i flere flokke skal der udtages prøver fra alle flokke således at man får udtaget prøver fra en repræsentativ del af besætningen. Forsendelsesglassene rekvireres på Veterinærinstituttet, og det er også her at prøverne efterfølgende indsendes til.

Import

Alle importerede dyr prøves dog tidligst en måned efter ankomst til karantænestald. Importeres mere end 8 dyr fra samme udenlandske besætning er det tilstrækkelig at teste 8 dyr.

Indsættelse af dyr med ukendt status i besætningen

Hvis alle indsatte dyr i besætningen testes frie tidligst en måned efter indsættelse kan besætningen beholde sin status.

For både importdyr og indkøbte dyr gælder det, at de ikke må fodbades eller behandles i øvrigt mod klovsyge senest en måned før prøveudtagningen. Det skal understreges, at det stadigvæk anbefales at fodbade dyrene ved ankomst i besætningen, men der skal gå en måned efter fodbadningen inden der udtages prøver.